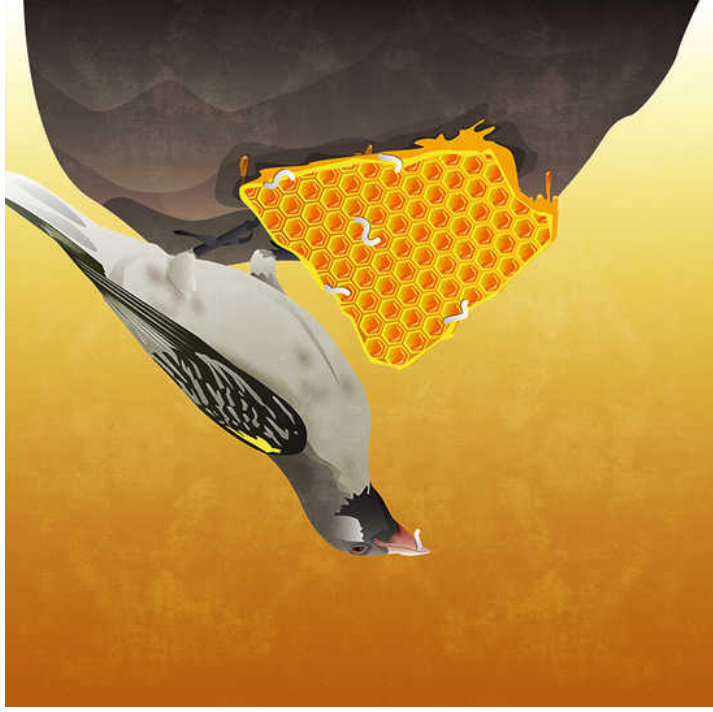

Gadoo Dammaqajelchitu Honningguidens hemn

✎ Zulu folktale
🔒 Wiehan de Jager
📄 Demoze Degefa
🗣️ oromo / nynorsk
📊 nivå 4

Barnebøker for Norge

barnebok.no

Gadoo Dammaqajelchitu /
Honningguidens hemn
Skrivet av: Zulu folktale
Illustrert av: Wiehan de Jager
Oversatt av: Demoze Degefa (om), Espen Stranger-
Johannessen, Martine Rørstad Sand (nn)

Denne fortellingen kommer fra African Storybook
(africanstorybook.org) og er videreformidlet av
Barnebøker for Norge (barnebok.no), som tilbyr
barnebøker på mange språk som snakkes i Norge.

Dette verket er lisensiert under en Creative Commons
Navngivelse 3.0 Internasjonal Lisens.
<https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/deed.no>

Seenaan kuni wa'ee Nagade, dammaqajelchituu; fi nama sassattu dardar tokko kan Ginigilee jedhamaniti.

Gaftokko Yeroo Gingileen admsa dhaqe, waamicha Nagade dhagahe. Afaan Gingilee damma yaade jennaan bayee hawwee. Gingileen dhabbatee dhageefate lafaa simbirron suni jiritu barbaade. Simbirroon xiqqoon sunis, "chitiik-chitiik-chitiik" jechaa muka tokko irra gara biraati cetee. Chitiik, chitiik jechuu dhifte Gingileen duuka dhufu isaa mirkaneesuf.

...

Dette er historia om Ngede, honningguiden, og ein grådig ung mann ved namn Gingile. Ein dag medan Gingile var ute på jakt, kalla Ngede på han. Gingile fekk vatn i munnen ved tanken på honning. Han stoppa og lytta oppmerksomt, og leitte til han såg fuglen i greinene over hovudet sitt. "Tsjitikk, tsjitikk, tsjitikk", kvitra den vesle fuglen i det han flaug til det neste treet, og det neste. "Tsjitikk, tsjitikk, tsjitikk", kalla han, og stoppa innimellom for å forsikra seg om at Gingile følgde etter.

Sa'ati walakka booda, hundi! isaani mukka gudda tokko
Jala gahan. Nagade akka nama maratee dameewan
gubbaa figee. Boodas damee tokko gubbaa ta'ee mataa
isaa gara Gingilee qabee, "Asii kunooti, kootu as, maltu
sitursiise?" Gingiileen garauu kannisa tokko ille
hinagaree garu Nagade amane.

...

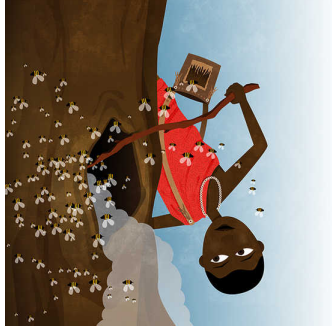
Efter ein halvtime nådde dei eit stort vilt fikentre. Ngede
hoppa rundt som ein galen blant greinene. Han slo seg
ned på ei grein og strekte hovudet mot Gingile som om
han sa: "Her er deti kom noi! kvifor brukar du så lang
tid?" Gingile kunne ikkje sjå nokre bier frå under treet,
men han stote på Ngede.

Kanaafu Gingileen eboo isaa mukaa jala ka'ee, mukaa goggogaa waltti qabee ibidda qabsiee. Yeroo ibiddichi sirriti boba'uu mukaa dheraa tokko ibiddicaha kessa ka'ee. Mukti kuni aara bayee umuudhan beekama. Amma mukaa sana koruu calqabee, mukaa gara qnaqee hinqbnee afaanti qabatee.

...

Så Gingile la spydet sitt ned under treet og samla nokre tørre kvistar og tende eit lite bål. Då elden brann godt, stakk han ein lang, tørr kjepp inn i hjartet av bålet. Denne veden var kjend for å laga mykje røyk medan han brann. Han byrja å klatra medan han heldt den kjølege enden av kjeppen mellom tennene.

Yerooma sana sagaale kannisa dhagahée. Kannissonni sunis holqaa mukaa kessaa bahan. Gingileen yeroo holqaa kannisaa bira gahu aara sana gara aftaan holqichaati qabée. Kannisniis aarani holqichaakessaa badani deeman. Aaraa sana waan jibbanif baqatani sokkan. Otto hinsokkin dura garuu Gingilee hiddani

turan.

...

Snart kunne han høyra summinga til dei travle biene. Dei kom inn og ut av eit holrom i trestammen – bollet deira. Då Gingile nådde bollet, dytta han den rykande enden inn i holrommet. Biene fór ut, sinte og klare til angrep. Dei flaug bort sidan dei ikkje likte røyken – men ikkje før dei hadde gjeve Gingile nokre smertefulle stikk!

Ijoolen Gingilee yeroo seenaa Nagadee dhagahan bayee simbirroo kana kabajan. Yeroo damma muraan hundaa, damma bayee dammaqajelchitudhaf dhissan.

...

Og på den måten, når borna til Gingile hører forteljinga om Ngede, respekterer dei den vesle fuglen. Kvar gong dei sankar honning sørger dei for å gje den største delen av voksaka til honninguiden!

Yeroo kannisonni alaati bahan, Gingileen harka isaa gara holqati galche. Biddeen damma walalaa bayee qabu argate. Damma sana sutaa jedhee korojooti naqatee sutaa jedhe mukkarra bu'ee.

...

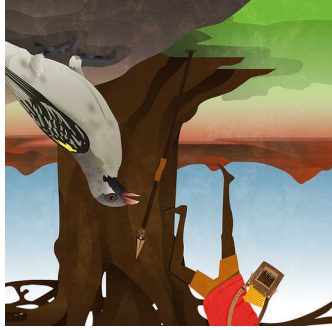
Då biene var ute, stakk Gingile handa si inn i bolet. Han tok ut handfuller med tunge vokskaker som draup av herleg honning og var fulle av feite, kvite larvar. Han la vokskakene forsiktig i veska han bar på skuldra og byrja å klatra ned frå treet.

Otoo qeransichi itti hin utaaln, Gingileen dafee mukarra bu'ee. Otoo muddamu damee tokko qolee lafati akka maleeti kufee caphee. Akka carraa ta'e qeransci hirribarra hinkanee wantureef. isa dukaa hinbunee. Nagaden, dammaqajelchitun, gaddod Gingileeti batee. Gingileenis barnoota bayee argate.

...

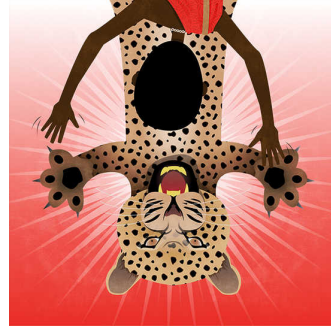
Før Leopard kunne svinga labben etter Gingile, skunda han seg ned frå treet. I hastverket bomma han på ei grein og landa med eit høgt brak på bakken og forstua ankelen. Han hinka vidare så fort han kunne. Heldigvis for han var Leopard enno for søvning til å jaga han. Ngede, honningguiden, hadde fått hemnen sin. Og Gingile hadde fått seg ein lærepenge.

Nagadeen waan Gingiileen hojjacha turee ilaala ture.
Innis damma gudda isaa akka kennati eggachaa ture.
Nagadenis damee irraa dameet utaaluun gara lafaati
dhihate. Dhummarrati Gingiileen lafa gahé. Nagadeenis
dhakaa gubbaa ta'ee kennaa isaa eggatee.

...

Ngede säg iwrig på alt Gingile gjorde. Han venta på at
han skulle leggja igjen ei tjukk vokskake som ei
takkegäve til honningguiden. Ngede svinsa frå grein til
grein, nærare og nærare bakken. Til slutt nådde Gingile
foten av treet. Ngede sat på ein stein nær guten og venta
på påskjøninga si.

Gingiileen mukkicha yeroo kooruu garu sagaale kannisa
dhagahu dhisuun isaa isa dinqisiisa ture. "Holqichii!
gaddii fagachuu gaba jedhe yadee." Damee biraa irra
koree. Garuu holqaa kannisaa otu hinta'in fula qeransaa
arge. Qeransichis hiribaa isaa irra waan dammaqeet
bayee aare. Ija fi afaan ishee banudhaan ilkaan ishee
hamam akka cimaa ta'ee agarsiste.

...

Gingile klatra, men lurte på kvifor han ikkje høyrde den
sedvanlege summinga. "Kanskje bolet er djupt inne i
treet", tenkte han for seg sjølv. Han drog seg opp etter ei
anna grein. Men i staden for bolet, strira han inn i auga til
ein leopard! Leopard var veldig sint fordi søvnen hennar
vart så brått avbrote. Ho kneip att auga og opna munnen
for å visa dei veldig lange og skarpe tennene sine.

Hata'u maale Gingileen ibdda dhamsee, eboo isaa qabatee Sibirricha dhisee gara mana isaa deeme. Nagaden aaree, akan jedheen. "vik-tor. vik-torr!" Gingileen dhaabbate, ijaa ittibasee akkan jedheen, "damma xinnoo barbaadee, ati hiriya kiyaa moo? Hojii maraa anumatu hojaatee. Damma kana maliifan siqooda?" Sana booda nideeme. Nagaden bayee aaree! Hali kun garu mit. Garuu gaddo itti bahuu danda'aa.

...

Men Gingile sløkte bålet, plukka opp spydet, byrja å gå heim og oversåg fuglen. Ngede ropte sint: "SI-ger, SI-ger!" Gingile stoppa og stira på den vesle fuglen og lo høgt. "Du vil ha litt honning, du, vesle ven? Ha! Men eg gjorde alt arbeidet og fekk alle stikka. Kvifor skulle eg dela noko av denne herlege honningen med deg?" Ngede var rasande! Dette var då ingen måte å behandla han på! Men han skulle få hemnen sin.

Turbaan bayee booda, gaftokko Gingileen sagaale damma himaa Nagadee dhagahe. Damma walalaa sana yadatee Nagade dukaa bu'ee. Eega Gingilee karaa ittiagarsisuu calqabee booda boqachudhaf mukaa tokko jala ta'ee. "Ahha, holqii kannisaa asi jiraachu qaba" jdhee yadee. Hatataman mukaa aara isaa qabsifatee mukkicha koruu calqabe. Nagaden ta'ee ilaala ture.

...

Ein dag fleire veker seinare høyrde Gingile igjen kallet frå Ngede. Han hugsa den herlege honningen og følgde ivrig etter fuglen nok ein gong. Etter at han hadde leidd Gingile langs skogkanten, stoppa han for å kvila i eit stort akasietre. "Å", tenkte Gingile. "Bolet må vera i dette treet." Han tende raskt det vesle bålet sitt og byrja å klatra med den rykande greina mellom tennene. Ngede sat og venta.